

[Funct Jensen.]

besættelsesmagts side, tage risikoen for vold og tortur, for tvangsarbejde og deportation. Jeg spørger: Hvor mange millioner årligt skal det danske folk ofre på et sådant parodisk forsvar?

Hertil kommer to ting. For det første, at en hvilken som helst form for alliance kan bringe os i den stilling, at vi ikke uden at blive traktatbryder kan kapitulere overfor en håbløs situation. Kommer vi i en sådan, kan vort nej overfor et stormagtskrav om kapitulation betyde, at Danmark på få minutter eller timer indhentes af en skæbne, der er grummere, end ord kan beskrive. Tør nogen ansvarlig dansk statsmand virkelig tage ansvaret for denne risiko?

For det andet, selvom det ikke gik så galt, er det mest sandsynligt, at en besættelsesmagt efter at have været i kamp med vore militære styrker vil være mere hård og brutal overfor den værgeløse civilbefolkning, som i sandhed kommer til at tage stødet, end tilfældet vil være, hvis der ingen militær demonstrationskamp finder sted først.

Der er nogen uenighed mellem de militære sagkyndige om, hvor længe de til Norge-Sverige tilbagetrukne danske styrker, forenet med norske og svenske, vil kunne holde et begrænset svensk-norsk landområde. De mest nøgterne regner med et par uger, hvis der ikke kommer effektiv hjælp udefra forinden. Et militært nordisk forsvar kan altså ikke stå alene. Selv i bedste fald må den danske civilbefolkning i første omgang prisgives besættelsesmagten, og så må den iøvrigt tilbringe besættelsestiden alene i håbet om, at den endnu lever og bor i Danmark, og at Danmark er til at genrejse indenfor en overskuelig tid den dag befrielsens time slår. Men hvilken befrielse? Hvordan ser verden ud til den tid? Er risikoen ikke stor for, at al sejr og befrielse da er lige så trøstesløs som nederlag og undertrykkelse? Er der ikke al mulig grund til at gøre vort yderste for at skabe afspænding i verden fremfor at ruste os til en selvmorderisk krig?

Jeg kender det synspunkt, at man netop gennem solidaritet mellem de demokratiske lande, gennem fælles oprustning skal sikre freden, men jeg deler ikke dette synspunkt. Det bygger på den fejlagtige tro, at to store magtgrupper, væbnet til det yderste, i tid og evighed kan afbalancere hinanden. Det lader sig ikke gøre. En dag vil en af parterne i en kombination af angst og overmod slippe helvede løs i det forføngelige håb at komme først og sejre. Men vesten kan

ikke med magtmidler sejre over østen. Vesten kan ikke gøre det uden krænkelse netop af de menneskerettigheder, som er demokratiets inderste sjæl. Vesten kan heller ikke gøre det rent magtpolitisk, fordi bag Ruslands millioner står Kinas millioner, Indiens millioner og måske Japans millioner af primitive, nøjsomme mennesker, som er et let bytte for agitatorisk påvirkning, og som af erfaring ved, hvad det er at blive udbyttet. De vestlige demokratier kan ikke foretage ret mange dispositioner i retning af oprustning, uden at disse — med større eller mindre ret — af Ruslands magthavere kan udnyttets agitatorisk til at svejse endnu hundreder af millioner mennesker til den kommunistiske idé og den sovjetbeherskede verden, og det ikke alene i øst, men også bag de vestlige demokratiers egen front.

Man må ikke glemme, at hele den strid, som nu har delt verden i to skarpt adskilte lejre, har sit udspring i udbytningen af masserne og i den omstændighed, at demokratierne endnu ikke har formået at løse fordelingsproblemet i frihed og på en retfærdig måde. Netop fordi dette ikke er lykkedes liberalismens og demokratiets tilhængere, opstod marxismen med sin idé om, at menneskene, hvis de ikke selv kunne få øje på deres egen fordel ved gennemførelsen af de marxistiske magthaveres foranstaltninger, da skulle tvinges dertil. Denne tankegang er jo dybt rodfæstet også i de vestlige demokratier. Det er denne tankegang, der udelukker den fra arbejde, der ikke vil underkaste sig fagforeningens bestemmelser eller ikke vil være medlem af den af magthaverne autoriserede arbejdsløshedskasse. Det er denne tankegang, der begynder med økonomisk og sjælelig tvang, og som i sin yderste konsekvens ikke viger tilbage for den legemlige tortur, men regner det enkelte menneskeliv for intet og ikke tager i betænkning at likvidere individet til fordel for abstraktionen: staten. At alt dette blot er gengældelse for overklassens, for borgerskabets foragt for menneskeliv, frihed og retfærdighed, er en dårlig trøst. Kendsgeringerne viser, at der i de vestlige demokratier stadig råder så megen indre splid, så megen mangel på solidaritet mellem klasserne, at en ydre militær solidaritet i bedste fald kun kan udskyde, men ikke forhindre et indre sammenbrud af den demokratiske verden.

Vi ved allerede, at Rusland vil betragte en nordisk blok med mistillid. Vi ved, at denne mistillid vil vokse i samme grad, som Norden søger militært samarbejde med vestmagterne, og at den vil kulminere ved di-